

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 22.5.2006
COM(2006) 216 wersja ostateczna

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG CSÖKKENÉSÉNEK MEGÁLLÍTÁSA 2010-IG — ÉS
AZON TÚL
Az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartása az emberi jólét érdekében**

{SEC(2006) 607
{SEC(2006) 621

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	Miért fontos a biológiai sokféleség?	5
3.	Mi történik a biológiai sokféleséggel és miért?.....	5
4.	Mit tettünk eddig, és az mennyire volt hatékony?.....	7
5.	Mit kell még tenni?.....	12
1. MELLÉKLET: EU cselekvési terv 2010-ig és azon túl		
2. MELLÉKLET: EU biológiai sokféleségének kulcsmutatói		

1. BEVEZETÉS

Az elmúlt évtizedekben az emberiségnek hatalmas hasznot hozott a fejlődés¹, amely gazdagabbá tette életünket. A fejlődés nagy részéhez azonban a természeti rendszerek változatosságának és méretének – a biológiai sokféleségnek – a hanyatlása társult.² A biológiai sokféleség ilyen jellegű csökkenése az ökoszisztémák, a fajok és a gének szintjén nemcsak a természet jelentős önmagáért való értéke miatt ad okot aggodalomra, hanem mert a természeti rendszerek által nyújtott „ökoszisztéma-szolgáltatások” csökkenését is eredményezi. E szolgáltatások közé tartoznak az élelmiszerek, a tüzelőanyag, a rostanyagok és a gyógyszerek előállítása, a víz, a levegő és az éghajlat szabályozása, a talaj termékenységének fenntartása, a tápanyagok körforgása. Ebben az összefüggésben a biológiai sokféleség figyelembe vétele nélkülözhetetlen a fenntartható fejlődéshez, emellett hozzájárul a versenyképességhez, a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz, valamint az életszínvonal javulásához.

Az ENSZ Főtitkára által a közelmúltban közzétett millenniumi ökoszisztéma-értékelés (Millenium Ecosystem Assessment, MA)³ rámutatott, hogy e szolgáltatások túlnyomó része mind az EU szintjén, mind globálisan hanyatlik. Az ebből levonható következtetés az, hogy feléljük a Föld természeti tőkéjét, és kockáztatjuk az ökoszisztémák azon képességét, hogy a jövő generációkat eltartsák. Vissza tudjuk fordítani a hanyatlást, de csak jelentős szakpolitikai és gyakorlati változtatások árán.

Az EU e tekintetben jelentős kötelezettségeket vállalt. Az EU állam-, illetve kormányfői 2001-ben megállapodtak abban, hogy 2010-re megállítják a biológiai sokféleség hanyatlását [az EU-ban]⁴ és helyreállítják az élőhelyeket és a természeti rendszereket⁵. 2002-ben a világ mintegy 130 vezetőjéhez csatlakozva megegyeztek abban, hogy [világszinten] jelentősen mérséklék a biológiai sokféleség csökkenésének sebességét 2010-re⁶. A közvélemény-kutatások azt mutatják, az EU polgárai nagymértékben támogatják a törődést a természettel és biológiai sokféleséggel⁷.

A Közösség szintjén nagyjából rendelkezésre áll az EU biológiai sokfélesége csökkenésének megállítását szolgáló politikai keretrendszer. Biológiai sokféleséggel kapcsolatos célokat tartalmaz például a fenntartható fejlődési stratégia (FFS)⁸, és a növekedéssel és munkahelyekkel foglalkozó lisszaboni partnerség, valamint a környezeti és ágazati politikák széles skálája. 1998-ban fogadták el az EK biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiáját⁹, 2001-ben pedig kapcsolódó cselekvési

¹ Lásd, pl. az emberi fejlődési mutatók tendenciáját a UNDP *Human Development Report 2005* című jelentésében

² A Biológiai Sokféleség Egyezmény Titkársága (2006) *Global Biodiversity Outlook 2*.

³ <http://www.maweb.org>

⁴ Elnökségi következtetések, göteborgi Európai Tanács, 2001. június 15. és 16.

⁵ COM (2001) 264 végleges

⁶ A fenntartható fejlődéssel foglalkozó világ-csúcstalálkozó, végrehajtási terv

⁷ Speciális Eurobarométer 217 (2005)

⁸ COM (2001) 264 végleges

⁹ COM (1998) 42 végleges

terveket¹⁰. A legtöbb tagállam már kidolgozott ilyen stratégiákat és/vagy cselekvési terveket, vagy most dolgozik ezeken.

Bár jelentős előrehaladás történt, és már láthatóak a csökkenés lassulásának első jelei, a végrehajtás üteme és mértéke elégtelen. A biológiai sokféleség továbbra is súlyosan veszélyeztetett, a hanyatlás folytatódik. A 2010-re kitűzött cél elérése még mindig lehetséges, de megköveteli a végrehajtás felgyorsítását mind közösségi, mind tagállami szinten.

Az EU biológiai sokféleségét alapvetően két konkrét veszély fenyegeti. Első helyen a kellően át nem gondolt földhasználat és területfejlesztés áll. A tagállamok külön felelőssége a jobb tervezés eszközével összeegyeztetni a földhasználat és területfejlesztés igényeit a biológiai sokféleség megőrzésével és az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartásával. Másodsorban ki kell emelni az éghajlatváltozásnak a biológiai sokféleségre gyakorolt, egyre erősödő hatását. Ez is aláátmasztja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásával kapcsolatos, a Kiotói Jegyzőkönyv céljain túlmutató, hatékony fellépés szükségességét. Támogatnunk kell továbbá a biológiai sokféleségnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását, biztosítva egyúttal, hogy az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás és a hatások mérséklése érdekében tett intézkedések maguk nem ártalmasak a biológiai sokféleségre nézve.

Világszerte nem biztató a haladás. Reális a veszélye annak, hogy a 2010-es globális célt nem sikerül elérni. Az EU is felelős ezért. Életmódunk nagymértékben a fejlődő országokból származó behozatalra támaszkodik, az importált termékek előállítása és szállítása gyakran felgyorsíthatja a biológiai sokféleség csökkenését. Ha változtatni akarunk, szavahihetőségünket az EU biológiai sokféleségének védelme révén kell megalapoznunk, fokozva a világ biológiai sokféleségének védelme érdekében tett erőfeszítéseinket a fejlesztési támogatásokon, a kereskedelmi kapcsolatokon és a nemzetközi kormányzáson keresztül.

Ez a közlemény felvázolja a probléma nagyságát, és megvizsgálja, hogy vajon az EU megfelelő intézkedéseket tett-e eddig. Ezt követően azonosítja a cselekvés fő politikaterületeit, és a 2010-es cél teljesítéséhez, vagyis a biológiai sokféleség helyreállítása felé való elmozduláshoz szükséges célkitűzéseket és támogató intézkedéseket. Ezek különleges célokként és intézkedésekként fogalmazódnak meg az „EU cselekvési terv 2010-ig és azon túl” című mellékletben. E cselekvési terv mind a közösségi intézményeknek, mind a tagállamoknak szól, és meghatározza mindegyikük felelősségét az összefogás érdekében. A terv szakértőkkel és a nyilvánossággal folytatott széles körű konzultáció során alakult ki, amely során nagymértékű támogatottságra talált.

Végül, a biológiai sokféleség csökkenésének 2010-ig történő megállítása önmagában véve nem végcél. A Bizottságnak szándékában áll egy olyan hosszú távú elképzelésről szóló vita elindítása, amely keretében kialakítható a jövőbeli politika – arról, hogy milyen természetet szeretnénk az EU-ban, és hogy milyen szerepet töltsön be az EU a természet védelmében világszerte.

¹⁰ COM (2001) 162 végleges

2. MIÉRT FONTOS A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉL?

Számít az, hogy egyre több fajt sodrunk a kipusztulás szélére? Nem helyettesítheti az emberi találékonyság és a technológia az elveszett ökoszisztéma-szolgáltatásokat?

Sokakat aggaszt a fajok és a természetes élőhelyek eltűnése, mivel ők azt az etikai nézetet vallják, hogy nincs jogunk a természet sorsa felett dönteni. Gyakorlatiasabb megközelítésben a természetet élvezeti értékéért és az ihlet forrásaként becsüljük. Noha nehéz ezt az értéket számszerűsíteni, erre alapul az idegenforgalmi és szabadidős ipar nagy része.

Gazdasági szempontból a biológiai sokfélelél az ökoszisztéma-szolgáltatásokon keresztül hajt hasznót a jelen és a jövő generációi számára. E szolgáltatások közé tartoznak az élelmiszerek, a tüzelőanyag, a rostanyagok és a gyógyszerek előállítása, a víz, a levegő és az éghajlat szabályozása, a talaj termékenységének fenntartása, valamint a tápanyagok körforgása. Nehéz pontos pénzbeli értékeket tulajdonítani e világszerte jelen lévő szolgáltatásoknak, de a becslések arra utalnak, hogy értékük eléri a több száz milliárd eurós nagyságrendet évente. E szolgáltatások az EU-ban a növekedés, a munkahelyek és a jólét alapját képezik, a fejlődő országokban pedig létfontosságúak a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez. Ugyanakkor az MA szerint az ökoszisztéma-szolgáltatások mintegy kétharmada hanyatlík világszerte, veszélyeztetett helyzetüket pedig a túlzott mértékű használat és a stabilitásukat biztosító fajgazdagság csökkenésére lehet visszavezetni.

E hanyatlást tanúsítja többek között a halállományok összeomlása, a talajtermékenység széles körű csökkenése, a beporzók állományainak zuhanása és folyóink csökkent árvízvisszatartó képessége. Korlátozott mértékben tudja csak helyettesíteni az emberi találékonyság és a technológia ezt a természetes létfenntartó rendszert, és még ha tudja is, ennek költségei gyakran meghaladják a biológiai sokfélelél kezdetektől való védelmének árát. Egy adott küszöb átlépése esetén az ökoszisztémákat nagyon nehéz vagy lehetetlen helyreállítani. A kipusztulás örökre szól. Végző soron az emberiség sem képes megmaradni ezen létfenntartó szolgáltatások nélkül.

3. MI TÖRTÉNIK A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉLLEL ÉS MIÉRT?

3.1. A biológiai sokfélelél helyzete és a tendenciák

A MA megállapította, hogy az európai ökoszisztémák ember által előidézett szétDarabolódása nagyobb mértékű, mint a többi kontinensen. Például a nyugat-európai erdőknek csak 1–3%-a minősíthető „háborítatlannak”; az 1950-es évek óta Európa vizes élőhelyeinek és nagy természeti értéket képviselő mezőgazdasági földterületeinek több mint a fele eltűnt; és az EU számos tengeri ökoszisztémája leromlott. A fajok szintjén Európa őshonos emlőseinek 42%-át, a madarak 43%-át, a lepkék 45%-át, a kételtűek 30%-át, a hullók 45%-át és az édesvízi halak 52%-át fenyegeti kipusztulás; a főbb tengeri halállományok többsége a biztonságos biológiai határérték alatt van; Európában mintegy 800 növényfajt veszélyeztet a teljes kipusztulás; és ismeretlen, de potenciálisan jelentős változások következtek be az alacsonyabb rendű életformák, mint a gerinctelenek és a mikrobák fajgazdagságában. Számos, valaha közönséges faj

népessége csökken. A fajok eltűnését és bőségük csökkenését a genetikai sokféleség nagymértékű csökkenése kíséri.

Világszerte még riasztóbb a biológiai sokféleség csökkenése.¹¹ Az 1970-es évek vége óta az unióénál nagyobb területen irtottak ki trópusi esőerdőket, többnyire a faanyagért, ültetvények (pl. pálmaolaj és szójabab) telepítése, valamint marhatartás céljából; 3–4 évente egy, összesen Franciaország nagyságú területet tarolnak le. Más változatos ökoszisztémák, mint például a vizes élőhelyek, száraz területek, szigetek, mérsékeltövi erdők, mangrove-erdők és korallzátonyok hasonló mértékben pusztulnak. A fajok kihalásának jelenlegi sebessége 100-szorosa annak, mint amit az őslénytani kutatások kimutattak, és ez várhatóan gyorsulni fog, olyan „tömeges kipusztulással” fenyegetve, amelyre a dinoszauruszok eltűnése óta nem volt példa.

3.2. A biológiai sokféleség csökkenését kiváltó környezetterhelések és hajtóerők

A főbb környezetterhelések és hajtóerők jól ismertek. A legfőbb terhelés az élőhelyek feldarabolódása, szegényedése és pusztulása, amely a földhasználat változásainak tudható be. Ilyen változások többek között az élőhelyek átalakítása, a termelési rendszerek intenzitásának növelése, a hagyományos (gyakran a biológiai sokféleségnek kedvező) gyakorlatok elhagyása, az építkezések és katasztrófák, például tüzesetek. Egyéb fő terhelések még az indokolt mértéken túli használat, az inváziós idegen fajok elterjedése és a szennyezés. E terhelések jelentősége helyről helyre változik, és gyakran számos terhelés együttesen jelentkezik.

Világszerte két fő hajtóerő szolgál a környezetterhelés alapjául: a népességnövekedés és az egy főre jutó fogyasztás növekedése. E hajtóerők minden jel szerint jelentősen fel fognak erősödni, és különösen a trópusi erdőket, más trópusi ökoszisztémákat és a hegyvidéki ökoszisztémákat éri nagyobb terhelés. Jóllehet ezek kevésbé jelentős hajtóerői az EU biológiai sokfélesége csökkenésének, más terhelések minden bizonnyal növekvő mértéket fognak ölteni az EU-ban, többek között a lakás és a közlekedési infrastruktúra iránti igény.

Egyéb fontos kiváltó okok világszerte a kormányzati cselekvés hiánya, valamint az, hogy a hagyományos közgazdaságtan nem ismeri el a természeti tőke és az ökoszisztéma-szolgáltatások értékét.

E hajtóerőkhöz járul még az éghajlatváltozás, amelynek már érzékelhetőek a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásai (például a változó elterjedési, vonulási és szaporodási viszonyok). Európában az átlagos hőmérséklet az 1990-es hőmérsékletekhez képest várhatóan 2–6,3 °C-kal fog emelkedni 2100-ra. Ez jelentős hatást gyakorolhat a biológiai sokféleségre.

Végül a globalizáció, beleértve az európai kereskedelmet, a fejlődő országokban és az EU-ban egyaránt növeli a biológiai sokféleségre és az ökoszisztéma-szolgáltatásokra ható terheléseket, többek között azért, hogy növeli a természeti erőforrások iránti

¹¹ A Biológiai Sokféleség Egyezmény Titkársága (2006) i. m.

igényt, hozzájárul az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásához, és megkönnyíti az inváziós idegen fajok elterjedését.

4. MIT TETTÜNK EDDIG, ÉS AZ MENNYIRE VOLT HATÉKONY?

Ez a szakasz áttekinti, hogy milyen haladást értünk el az EK biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának és cselekvési terveinek a végrehajtásában, és eleget tesz a Tanáccsal és a Parlamenttel szemben e tekintetben fennálló jelentéstételi kötelezettségnek. Alapjául a biológiai sokféleséggel kapcsolatos politika¹² 2003–2004-ben folytatott felülvizsgálata szolgál, és figyelembe veszi az azt követő fejleményeket.

4.1. A biológiai sokféleséggel kapcsolatos politikák uniós megközelítése

Az EU szakpolitikai megközelítésének alapja, hogy a biológiai sokféleség eloszlása nem egyenletes, és hogy egyes élőhelyek és fajok nagyobb kockázatnak vannak kitéve, mint mások. Következésképpen e megközelítés különleges figyelmet fordít a legnagyobb természeti értéket képviselő területek jelentős hálózata, a Natura 2000 kialakítására és védelmére. Ez a megközelítés ugyanakkor elismeri, hogy a biológiai sokféleség e területeken kívül is nagymértékben fellelhető. A Natura 2000 hálózaton kívüli tágabb környezet védelméről az ebből a célból létrehozott természeti politika (például a veszélyeztetett fajokra és a Natura 2000 területek közötti kapcsolatokra vonatkozó intézkedések) és a biológiai sokféleség által támasztott igényeknek az agrár-, halászati és egyéb politikákba történő integrálása révén gondoskodunk.

A nemzetközi szinten az EU a Biológiai Sokféleség Egyezmény és más, biológiai sokféleséggel kapcsolatos megállapodások megerősítésére összpontosított, ezek végrehajtására törekedve, és külső segítségnyújtással támogatva a biológiai sokféleséget. Az EU tevékenyen vesz részt a veszélyeztetett fajok nem fenntartható kereskedelmének szabályozásában, és szorgalmazta a Kereskedelmi Világszervezet és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások közötti összhang megteremtését. A mai napig viszonylag korlátozott figyelmet fordítanak a biológiai sokféleség és a két- és többoldalú kereskedelmi megállapodások kapcsolatára.

4.2. Biológiai sokféleség az EU belső politikájában

4.2.1. A legfontosabb élőhelyek és fajok védelme

Az EU fellépésének alapjául e területen a madár-¹³ és az élőhelyvédelmi irányelvek¹⁴ („a természetvédelmi irányelvek”) szolgálnak. Jóllehet ezeket még teljes mértékben nem hajtották végre valamennyi tagállamban, a Natura 2000 hálózat kijelölése terén lényeges haladás történt. E hálózat olyan területeket foglal magában, amelyek az EU 200 legfontosabb élőhely-típusából „kellő nagyságú” területre terjednek ki. A hálózat a 15 tagú EU területének mintegy 18%-át fedi le. Kiterjesztése az EU-10 országaira igen

¹² További részletek a malahide-i konferencia „auditálási” dokumentumaiban, valamint a Környezetvédelmi Főigazgatóság oldalain az Europa portálon:
http://europa.eu.int/comm/environment/nature/biodiversity/develop_biodiversity_policy/malahide_conference/index_en.htm

¹³ 79/409/EK irányelv. (HL L 103., 1979.4.25., 1. o.)

¹⁴ 92/43/EGK irányelv (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.)

előrehaladott. A fajspecifikus cselekvési tervek kedvező hatással vannak néhány, az EU-ban leginkább veszélyeztetett fajra.

A fennmaradó problémák közé sorolható a Natura 2000 hálózat eddigi hiánya a tengeri környezetben, a fejlesztési tevékenységeknek a Natura 2000 területekre gyakorolt károsító hatása, valamint a hatékony természetvédelmi kezelésre és az azt támogató intézkedésekre rendelkezésre álló pénzeszközök korlátozott volta. A hálózat minden előnye csak akkor lesz érezhető a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások tekintetében, ha ezeket a fennmaradó problémákat teljes körűen megoldjuk.

A tagállamok legkülső régiói, valamint tengerentúli országai és területei a biológiai sokféleség szempontjából nemzetközi jelentőségűek, de e területek többsége nem tartozik a természetvédelmi irányelvek hatálya alá.¹⁵

4.2.2. A biológiai sokféleség beépítése a fenntartható fejlődés stratégiába, a növekedéssel és munkahelyekkel foglalkozó lisszaboni partnerségbe és a környezetvédelmi politikába

A biológiai sokféleség védelme a fenntartható fejlődés stratégia és a 6. környezetvédelmi cselekvési terv (6. EAP)¹⁶ egyik fő célja. Az uniós növekedést és a munkahelyek teremtését segítő fontos célként is elismerték (a tagállamok kétharmada foglalkozik ezzel a kérdéssel a lisszaboni stratégia nemzeti reformprogramjában). A környezetvédelmi politikában elért jelentős haladás kedvez a biológiai sokféleségnek. A látványosabb sikerek közé sorolható a pontszerű szennyező források hatásainak, például a települési szennyvíznek a folyók ökológiai állapotára gyakorolt hatásainak csökkentése. Azonban továbbra is jelentős terhelést képviselnek az olyan diffúz szennyező anyagok, mint a levegőben eloszló, eutrofizációt okozó szennyezők. A legújabb keretirányelvek, valamint a víz, a levegő, a tengeri környezet, a talaj, a természeti erőforrások, a városi környezet és (a rövidesen megjelenő) a peszticidek területén kidolgozott tematikus stratégiák végrehajtása várhatóan biztosítja a további fejlődést.

4.2.3. A biológiai sokféleség beépítése az agrár- és vidékfejlesztési politikába

Mivel a mezőgazdaság az EU területének jelentős részével foglalkozik, géneket, fajokat és élőhelyeket őriz meg. Az elmúlt évtizedekben azonban az intenzív földhasználat, a szakosodás, és ezzel egyidejűleg az egyes földterületek elhanyagolása és alulhasználat a biológiai sokféleség jelentős csökkenését eredményezte. A közös agrárpolitika (KAP), valamint az agrárszektor tágabb fejlődési dinamizmusa e folyamatok egyik hajtóerejéül szolgált, de 1992 óta úgy igazították ki az agrárpolitikát, hogy jobban integrálja a biológiai sokféleség által támasztott igényeket. Az agrár-környezetvédelmi intézkedések növekvő alkalmazása, a helyes gazdálkodási gyakorlat, a biogazdálkodás és a hátrányos helyzetű területek támogatása kedvezett a mezőgazdasági földterületeken a biológiai sokféleségnek. A 2003. évi KAP-reform előtérbe helyezi ezeket, és más, a biológiai sokféleség érdekében hozott intézkedéseket. A piac- és jövedelempolitika keretében hozott intézkedéseknek, beleértve a kötelező kölcsönös megfeleltetést, a mezőgazdasági

¹⁵ Az Azori-szigetekre, Madeirára, és a Kanári-szigetekre kiterjed az irányelvek hatálya.

¹⁶ 1600/2002/EK határozat (HL L 242., 2002.9.10., 1. o.)

üzemek egységes támogatását (szétválasztás) és a modulációt, közvetett módon elősegítik a biológiai sokféleséget.

Az új vidékfejlesztési rendelet¹⁷ előírja többek között a Natura 2000 fokozott támogatását, fenntartja az agrár-környezetvédelmi intézkedéseket és a hátrányos helyzetben lévő területeknek nyújtott kifizetéseket, és előír egy sor, a fenntartható erdőgazdálkodást támogató intézkedést (ezek némelyikét kifejezetten az ökológiai értékek növelése érdekében), mint például az erdő-környezetvédelmi kifizetéseket. Ezen intézkedések teljes hasznának realizálása azonban a tagállamok általi végrehajtástól és a rendelkezésre álló költségvetéstől függ.

4.2.4. *A biológiai sokféleség beépítése a halászati politikába*

Az EU halászati és akvakultúra tevékenysége káros hatást gyakorolt mind a kereskedelmi célból halászott halállományokra, mind a nem célfajokra és az élőhelyekre. Noha az elmúlt években előrelépés történt a biológiai sokféleség védelmének a halászati politikába való beépítése terén, még túl korai lenne ennek hatékonyságát megítélni. A megreformált közös halászati politika¹⁸ azonban, teljes körű végrehajtása esetén, csökkenteni fogja a túlhalászt, javít a halászott állományok helyzetén, és jobb védelmet fog biztosítani a nem célfajok és az élőhelyek számára.

4.2.5. *A biológiai sokféleség védelmének beépítése a regionális és területfejlesztési politikába*

A természetvédelmi irányelvek és a környezeti hatásvizsgálatról (KHV) szóló irányelv¹⁹ megköveteli az egyes regionális és területfejlesztési intézkedések lehetséges hatásainak figyelembevételét. Ez előírja az alternatívák mérlegelését, valamint a negatív hatások megelőzésére és csökkentésére irányuló intézkedések megtervezését. A döntéshozatali folyamat korai szakaszában végzett gondos hatásvizsgálatok hasznosnak bizonyultak. Azonban gyakran túl későn vagy rossz minőségben készültek el. Az egyes tervek és programok esetében kötelező stratégiai környezeti vizsgálatok (SKV)²⁰ közelmúltban történt bevezetése segíthet a természetvédelmi és fejlesztési igények jobb összeegyeztetésében azáltal, hogy a hatásokat a tervezési folyamat korábbi szakaszában mérlegelik.

4.2.6. *Az idegen fajok megfékezése*

A 6. EAP cselekvési prioritásként határozta meg az inváziós idegen fajokat. Noha a LIFE finanszírozásán keresztül támogatást kapott néhány elszigetelt mentesítési program, a Közösségnek még ki kell dolgoznia egy átfogó stratégiát a kérdés kezelése céljából. Az ezzel kapcsolatos munka már megkezdődött.

¹⁷ 1698/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.)

¹⁸ COM (2001) 135 végleges

¹⁹ 85/337/EGK irányelv, a 97/11/EK irányelvvel (HL L 73., 1997.3.14., 5. o.) módosított irányelv

²⁰ 2001/42/EK irányelv, HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

4.3. A biológiai sokféleség az EU külpolitikájában

4.3.1. Nemzetközi kormányzás

Az EU aktív szerepet vállal a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi kormányzásban. A Bizottság és a tagállamok azonban úgy vélik, hogy a Biológiai Sokféleség Egyezmény végrehajtását jelentősen meg kell erősíteni. Az EU ugyancsak aktív végrehajtója egy sor más, biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi megállapodásnak, és törekszik az ezek közötti összhang kialakítására.

4.3.2. Külső segítségnyújtás

A tagállamok fontos befizetői a Globális Környezetvédelmi Alapnak (GEF), amely biológiai sokféleséggel kapcsolatos projekteket támogat. Azonban e pénzeszközök összege nem éri el a Közösség és a tagállamok fejlesztési segélyre fordított éves teljes költségvetésének 1/100-át. Kiábrándító a haladás a biológiai sokféleség előtérbe helyezése terén e költségvetésekben, nagymértékben amiatt, hogy a biológiai sokféleség más sürgető igényekhez képest alacsonyabb prioritást élvez.

A Bizottságnak a fejlesztési politikák koherenciájáról szóló közleménye²¹ ugyanakkor meghatározza, hogy az EU-nak fokoznia kell a biológiai sokféleségre előirányzott finanszírozást, és meg kell erősítenie a biológiai sokféleség előtérbe helyezését segítő intézkedéseket a fejlesztési segítségnyújtásban. Ez a célkitűzés megtalálható az EU új fejlesztési politikájában²² (európai konszenzus a fejlesztési együttműködésről²³) és szomszédságpolitikájában²³ is.

4.3.3. Nemzetközi kereskedelem

Megkezdődtek az erőfeszítések a fakereskedelem trópusi erdőkre gyakorolt hatásainak kezelésére²⁴, de kevés történt az erdőirtás más, kereskedelmi vonatkozású okainak megoldására. A Veszélyeztetett Vadon Élő Növény- és Állatfajok Nemzetközi Kereskedelméről szóló Egyezmény keretében tett aktív kötelezettségvállalásnak köszönhetően némi haladás figyelhető meg a vadon élő állatok és növények kereskedelmét érintően. Általánosabban, az EU előmozdította a környezetvédelmi szempontok beépítését a nemzetközi kereskedelembe (például a kereskedelmi vonatkozású fenntarthatósági hatásvizsgálatokban végzett munkájával) és bekapcsolódott a fenntarthatatlan termelési és fogyasztási viselkedésformák megfékezésére tett globális erőfeszítésekbe — de a biológiai sokféleségre nézve máig kevés konkrét eredmény született.

²¹ COM (2005) 134 végleges

²² COM (2005) 311 végleges

²³ COM (2003) 104 végleges, COM (2004) 373 végleges

²⁴ COM (2003) 251 végleges

4.4. Támogató intézkedések

4.4.1. Ismeretek

A hatodik keretprogram²⁵, amelyet a tagállamok által kutatásra fordított források egészítenek ki, segített az EU-nak és – különösen a fejlődő világban található – partner régióinak a biológiai sokféleséggel, földhasználattal és éghajlatváltozással kapcsolatos kutatásra vonatkozó európai megközelítés megerősítésében és a politika tudományos alátámasztásának javításában. Ugyanakkor még több munka szükséges a kritikus ismeretbeli hiányosságok felszámolására. A biológiai sokféleséggel kapcsolatos kutatási stratégia európai platformja (European Platform for Biodiversity Research Strategy) hasznos értékelést készített a kutatási szükségletekről. A hetedik keretprogramra²⁶ vonatkozó legújabb javaslat lehetőséget teremt e szükségletek kielégítésére az együttműködésen, új infrastruktúrákon és a kapacitásfejlesztésen keresztül.

A MA fontos szerepet játszott abban, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások jelenlegi állapotára és alakulására felhívta a politika és a nyilvánosság figyelmét. Ennek ellenére jelenleg még nincs olyan mechanizmus, amely biztosítaná az ismeretek rendszeres felülvizsgálatát és frissítését.

4.4.2. A környezettudatosság erősítése és a nyilvánosság bevonása

A közösségi intézmények, a tagállamok és a civil társadalom számos lépést tettek e tekintetben, beleértve az Århus-i Egyezményről szóló irányelvek elfogadását, és a számos érdekelt felet bevonó „Countdown 2010” (Visszaszámolás 2010) elnevezésű kezdeményezést. A 2010-es célok hasznos segítséget nyújtanak a kérdés politikai profiljának erősítéséhez.

4.4.3. Monitorozás és jelentéstétel

Előrehaladás figyelhető meg a mutatók, a monitorozás és a jelentéstétel kialakításában és egyszerűsítésében. A biológiai sokféleség állapotának mutatóját 2004-ben strukturális mutatónak, 2005-ben a fenntartható fejlődés egyik kulcsmutatójának választották. Ezen felül a Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel együttműködve biológiai sokféleség kulcsmutatókat dolgoz ki a Biológiai Sokféleség Egyezmény által elfogadott mutatók alapján. Folyamatban van a monitorozási elképzelések és eszközök kialakításával, és a természetvédelmi irányelvek által előírt jelentéstétel korszerűsítésével kapcsolatos munka.

²⁵ 1513/2002/EK határozat (HL L 232., 2002.8.29., 1. o.)

²⁶ COM (2005) 119 végleges.

5. MIT KELL MÉG TENNI?

5.1. EU cselekvési terv 2010-ig és azon túl

A politika 2003–2004. évi felülvizsgálata az érdekelt felek fontos konferenciájával érte el csúcspontját. Erre az ír elnökség alatt 2004 májusában Malahide-ban került sor, és keretében széles körű egyetértés született a 2010-es kötelezettségvállalások elérésére irányuló kiemelt célkitűzések tekintetében, amelyeket a „malahide-i üzenet”²⁷ foglal össze.

Erre, és a 2–4. szakaszban bemutatott elemzésre építve a Bizottság négy fő cselekvési politikaterületet, és ehhez kapcsolódóan tíz kiemelt célkitűzést határozott meg. A Bizottság továbbá meghatározott négy fő támogató intézkedést. E célkitűzéseket és a támogató intézkedéseket a nyilvánosság nagymértékben támogatja a közelmúltban tartott nyilvános konzultáció eredménye szerint.²⁸

A célkitűzések és a támogató intézkedések megvalósítása konkrét intézkedéseket feltételez, amelyeket a kapcsolódó célkitűzésekkel együtt e közlemény „EU cselekvési terv 2010-ig és azon túl” című melléklete ismertet. A cselekvési terv az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel tekintetében is meghatároz intézkedéseket és célokat.

A cselekvési terv jelentős mértékben új megközelítést jelent az EU biológiai sokféleséggel kapcsolatos politikájában, mivel címzettjei mind a Közösség, mind a tagállamok, és mindegyikük szerepét meghatározza minden intézkedés vonatkozásában, mint ahogy tartalmazza az egyes, időhöz kötött célokra irányuló kiemelt intézkedések tervét is. A siker a Bizottság és a tagállamok közötti párbeszédre és partnerségre, valamint az egységes végrehajtáson múlik.

E cselekvési terv a Biológiai Sokféleség Egyezmény azon legújabb felhívására válaszol, hogy a 2010-ig szóló intézkedésekhez prioritást rendeljenek²⁹, és kiegészíti az EK biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiáját és cselekvési terveit. A Bizottság ösztönzi a tagállamokat arra, hogy saját stratégiáit és cselekvési terveit ennek figyelembe vételével igazítsák ki.

A Bizottság azt javasolja, hogy a Tanács és a Parlament általi megvitatást követően a cselekvési terv végrehajtását a már meglévő, biológiai sokféleség szakértői csoport (Biodiversity Expert Group, BEG) felügyelje. A BEG-nek azon is kell dolgoznia, hogy biztosítsa a közösségi és tagállami szintű intézkedések közötti összhangot és ezek egymást kiegészítő jellegét.

²⁷ Lásd a konferenciáról készült jelentést a Környezetvédelmi Főigazgatóság honlapján az Europa portálon.

²⁸ A Környezetvédelmi Főigazgatóság konzultációs oldala az Europa portálon

²⁹ A Biológiai Sokféleség Egyezmény Titkársága (2006) *i. m.*

5.2. A négy fő politikaterület és a tíz kiemelt célkitűzés

E szakasz bemutatja a négy fő politikaterületet és a tíz kiemelt célkitűzést, ismerteti ezek hatókörét és kiemel néhány, a cselekvési tervben meghatározott fő intézkedést.

5.2.1. 1. POLITIKATERÜLET: Biológiai sokféleség az EU-ban

Célkitűzések

1. Az EU legfontosabb élőhelyeinek és fajainak védelme.

Az EU legfontosabb élőhelyeinek és fajainak érdekében tett fellépés nélkülözhetetlen a biológiai sokféleség csökkenésének 2010-re történő megállításához, és a helyreállítás elősegítéséhez. Ezen élőhelyek megóvása nagyobb mértékű elkötelezettséget kíván a tagállamoktól a Natura 2000 területekre vonatkozó javaslattevél, valamint a területek kijelölése, megőrzése és hatékony kezelése terén. Megköveteli azt is, hogy erősítsék a hálózat összefüggését, összekapcsolhatóságát és ellenállóképességét, többek között a nemzeti, regionális és helyi védett területek támogatásán keresztül. Ki kell terjeszteni a fajvédelmi tervek alkalmazását az EU-ban leginkább veszélyeztetett fajok fennmaradása érdekében. Az EU természetvédelmi irányelveinek hatálya alá nem tartozó legkülső régiókban szükség van az élőhelyekre és fajokra vonatkozó hasonló intézkedésekre³⁰.

2. A biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzése és helyreállítása az EU tágabb vidéki tájain.

3. A biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzése és helyreállítása az EU tágabb tengeri környezetében.

A Natura 2000 és a veszélyeztetett fajok védelme hosszú távon nem lesz életképes a biológiai sokféleségnek kedvező, tágabb szárazföldi, édesvízi és tengeri környezet nélkül. A főbb intézkedések többek között: a megreformált KAP értelmében rendelkezésre álló intézkedések optimalizálása, különösen a nagy természeti értéket képviselő mezőgazdasági földterületek és az erdők intenzív használatának vagy művelés alól való kivonásának megelőzése érdekében, és helyreállításuk támogatása; az erdőkkel kapcsolatos, többek között az erdőtüzek megelőzésére és leküzdésére vonatkozó intézkedéseket tartalmazó, rövidesen megjelenő cselekvési terv végrehajtása; a megreformált közös halászati politika értelmében rendelkezésre álló intézkedések optimalizálása, különösen a halállományok helyreállítása, és a nem célfajokat érő hatások csökkentése, valamint a tengeri élőhelyek károsodásának csökkentése érdekében; a biológiai sokféleségre nehezedő terhelést csökkentő fő környezetvédelmi keretirányelvek és tematikus stratégiák végrehajtásának elősegítése, különösen az édesvízi és a tengeri környezet, valamint a talaj minőségének javításával, és a diffúz szennyező anyagok (pl. a levegőben terjedő, savasító és eutrofizáló anyagok, a mezőgazdasági eredetű nitrátok és peszticidek) visszaszorításával.

³⁰ Azaz az önkéntesen és nemzeti kezdeményezésre hozott intézkedések Francia Guyana, Réunion, Guadeloupe és Martinique tekintetében

4. *A regionális fejlesztés, a területfejlesztés és a biológiai sokféleség összeegyeztethetőségének erősítése az EU-ban.*

Jobb tervezés tagállami, regionális és helyi szinteken a kulcs a regionális és területfejlesztés negatív hatásainak megelőzéséhez, lehető legkisebbre csökkentéséhez illetve ellensúlyozásához, ezáltal erősítve az összeegyeztethetőséget a biológiai sokféleséggel. Ehhez arra van szükség, hogy a biológiai sokféleség igényeit a döntéshozatali folyamat „felsőbb” szakaszaiban is figyelembe vegyék. A fő intézkedések többek között: a biológiai sokféleség szempontjainak hatékony érvényesítése a környezeti stratégiai vizsgálatokban és a környezetvédelmi hatásvizsgálatokban; annak biztosítása, hogy a regionális fejlesztésre fordított közösségi alapok a biológiai sokféleség hasznára és nem kárára váljanak; valamint a tervezők, a fejlesztők és a biológiai sokféleséghez fűződő érdekek közötti partnerség kialakítása.

5. *Az inváziós idegen fajoknak és idegen genotípusoknak az EU biológiai sokféleségére gyakorolt hatásának számottevő csökkentése.*

Az inváziós idegen fajok terjedésének megelőzésére és megállítására számos intézkedés van hatályban, de néhány szakpolitikai hiányosság továbbra is fennáll; egy átfogó EU-stratégiát kell kialakítani ebből a célból, valamint különleges intézkedéseket kell kidolgozni, többek között egy korai előrejelző rendszert.

5.2.2. 2. POLITIKATERÜLET: Az EU és a világ biológiai sokfélesége

Célkitűzések

6. *A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos nemzetközi kormányzás hatékonyságának jelentős erősítése.*

7. *Az EU külső segítségnyújtásában a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások támogatásának jelentős növelése.*

8. *A nemzetközi kereskedelemnek a világ biológiai sokféleségére és az ökoszisztéma-szolgáltatásokra gyakorolt hatásainak jelentős csökkentése.*

A közösségi és tagállami fellépésnek új lendületet kell adni, ha azt a kötelezettségvállalást teljesíteni akarjuk, hogy a biológiai sokféleség csökkenésének arányát 2010-re globálisan jelentősen mérsékelni kell. Következetesebb EU megközelítésre van szükség, amely biztosítja a kormányzási, kereskedelmi (ezek között a kétoldalú megállapodások) és fejlesztési együttműködési intézkedések összhangját. A kormányzás tekintetében az EU-nak a Biológiai Sokféleség Egyezmény és a kapcsolódó megállapodások hatékonyabb végrehajtására kell összpontosítania. A külső segítségnyújtás tekintetében az EU-nak növelnie kell a biológiai sokféleségre elkülönített pénzeszközöket, és erősítenie kell a biológiai sokféleség általános érvényesítését az ágazati és területi programokban. A kereskedelem tekintetében a trópusi erdőirtások, többek között az erdőirtást ösztönző áruk kereskedelmének kezelésére szolgáló intézkedések különösen sürgetőek. Az erdészeti jogszabályok

végrehajtására, irányításra és kereskedelemre vonatkozó engedélyezési rendszer³¹ gyors végrehajtása jelentős hozzájárulást képviselhet e tekintetben. A tagállamok biológiai sokféleségben gazdag tengerentúli országaiban és területein tett hatékony fellépés nélkülözhetetlen az EU szavahihetőségéhez a nemzetközi szintén.

5.2.3. 3. POLITIKATERÜLET: A biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás

Célkitűzés

9. A biológiai sokféleség éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásának támogatása.

Széles körű a tudományos és politikai egyetértés a tekintetben, hogy megkezdődött egy elkerülhetetlen és példa nélküli éghajlatváltozás korszaka. Az EU-ban a biológiai sokféleségre gyakorolt hatások már mérhetőek. Az éghajlatváltozás néhány évtizedes időszakon belül alááshatja a biológiai sokféleség védelme és fenntartható használata terén tett erőfeszítéseinket.

Az üvegházhatást okozó gázok globális kibocsátásának jelentős csökkentése szükséges a biológiai sokféleséget hosszabb távon fenyegető veszélyek mérsékléséhez. Tiszteletben kell tartanunk kiotói kötelezettségvállalásainkat, valamint nagyra törőbb globális kibocsátási célokra van szükség a 2012 utáni időszakra vonatkozóan, hogy a globális éves középhőmérséklet legfeljebb 2 °C-kal emelkedjen az iparosodás előtti korok szintjéhez képest.

A biológiai sokféleség védelme segíthet a üvegházhatást okozó légköri gázok koncentrációjának korlátozásában, mivel az erdők, tőzeglápok és más élőhelyek szénket kötnek meg. Szakpolitikákra van szükség elősegíteni a biológiai sokféleség alkalmazkodását a változó hőmérséklethez és vízhozamokhoz. Ez különösen fontos teszi a Natura 2000 hálózat összefüggésének biztosítását. Gondot kell fordítani továbbá a biológiai sokféleséget érő, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásból és a mérséklést célzó intézkedésekből eredő potenciális károk megelőzésére, minimalizálására és ellensúlyozására.

5.2.4. 4. POLITIKATERÜLET: A tudásalap

Célkitűzés

10. A biológiai sokféleség védelmével és fenntartható használatával kapcsolatos tudásalap jelentős megerősítése az EU-ban és világszinten

A biológiai sokféleség megértése az emberiség előtt álló egyik legnagyobb tudományos kihívás. Nagy szükség van arra, hogy jobban megértsük a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, amennyiben a jövőben finomítani akarunk szakpolitikákon. Ez megköveteli az Európai Kutatási Térség, annak nemzetközi dimenziója, a kutatási infrastruktúrák, a tudomány és a politika kapcsolódási pontjai erősítését, és az adatok átdadhatóságának javítását a biológiai sokféleség tekintetében (a hetedik keretprogramban és a nemzeti kutatási programokban). Ennek során fel kell

³¹ COM (2003) 251 végleges

használni a születőben lévő információs és kommunikációs technológiákat. Annak függvényében, hogy a meglévő pénzügyi forrásokból sikerül-e finanszírozást találni, a Bizottság létre fog hozni egy olyan uniós rendszert, amely kutatások alapján független és mérvadó tanácsokkal fog szolgálni a szakpolitikák végrehajtásához és jövőbeni alakításához. Meg kell találni annak a módját, hogy az EU nemzetközi kapcsolatain keresztül erősítse a független tudományos ajánlások figyelembevételét a globális politika formálásához, egyebek között azzal, hogy aktívan közreműködik a Biológiai Sokféleség Egyezmény keretében a MA 2007-ben esedékes kiértékelésében, valamint azzal, hogy részt vesz azokon a jelenleg folyó megbeszéléseken, amelyek a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tudományos szakértelem nemzetközi mechanizmus (International Mechanism on Scientific Expertise on Biodiversity) javításának szükségességét vizsgálják.

5.3. A négy fő támogató intézkedés

1. A megfelelő finanszírozás biztosítása

Elengedhetetlen mind a Natura 2000 területeken, mind az azokon kívüli biológiai sokféleség megfelelő finanszírozása. A 2007–13 közötti időszakra szóló új pénzügyi terv lehetőséget nyújt a biológiai sokféleség és a Natura 2000 társfinanszírozására a Vidékfejlesztési Alap³², a Kohéziós Alap és a Strukturális Alapok³³, a Life+³⁴ és a hetedik keretprogram keretében. A költségvetésnek a decemberi Európai Tanács³⁵ által elrendelt csökkentése azonban bizonyosan befolyásolja a biológiai sokféleséggel kapcsolatos finanszírozási lehetőségeket ezen alapok tekintetében. Következésképpen a nemzeti végrehajtási alternatívák döntőek lesznek. A Közösségnek és a tagállamoknak biztosítaniuk kell a közösségi társfinanszírozáson és a tagállamok saját forrásain keresztül a cselekvési terv megfelelő finanszírozását, különösen a Natura 2000-rel, a nagy természeti értéket képviselő mezőgazdasági földterületekkel és erdőkkel, a tengeri biológiai sokféleséggel, a globális biológiai sokféleséggel, a biológiai sokféleség kutatásával, a monitorozással és a nyilvántartással kapcsolatban. Minden esetre a közösségi pénzügyi források szétosztásakor a költségvetési korlátokat figyelembe kell venni, és az új pénzügyi keret határain belül kell maradni.

2. Az EU döntéshozatalának megerősítése

Ez a következőkre terjed ki: a Közösség és a tagállamok közötti együttműködés és az egymást kiegészítő jelleg javítása, különösen a BEG-en keresztül; annak biztosítása, hogy a meglévő és új politikák és költségvetések (többek között a lisszaboni stratégia nemzeti reformprogramjai szerint kialakított politikák és költségvetések) kellően figyelembe veszik a biológiai sokféleség igényeit; a környezetvédelmi költségek (többek között a természeti tőke és az ökoszisztéma-szolgáltatások károsodása) figyelembe vétele a döntéshozatalban; a biológiai sokféleséget érintő különböző tervek és programok koherenciájának javítása nemzeti szinten; és annak biztosítása, hogy a

³² 1698/2005/EK rendelet (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.) és a 2006/144/EK határozat (HL L 55., 2006.2.25., 20. o.)

³³ COM (2004) 492, 493, 494, 495, 496 végleges

³⁴ COM (2004) 621 végleges

³⁵ Elnökségi következtetések, brüsszeli Európai Tanács, 2005. december 15. és 16.

regionális és helyi szintű döntéshozatal megfelel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos magas szintű kötelezettségvállalásoknak.

3. *Partnerségek kiépítése*

Ez a kormány, a tudományos körök, a természetvédelmi szakemberek, a földtulajdonosok és földhasználók, a magánszektor, a pénzügyi ágazat, az oktatási ágazat és a média közötti partnerségek kiépítésére terjed ki, megoldások kialakítása céljából. Magában foglalja a meglévő rendelkezésekre (például a KAP vagy a közös halászati politika szerinti rendelkezésekre) való építkezést és új partnerségek kialakítását, az EU-n kívül is.

4. *A nyilvánosság tájékoztatásának, tudatosságának és részvételének megteremtése*

Ez a cél a cselekvési terv támogatására szolgáló kommunikációs stratégia kialakítását és végrehajtását feltételezi, a „Countdown 2010” elnevezésű kezdeményezéssel szoros együttműködésben, valamint kiterjed az Árhusi Egyezmény és a kapcsolódó irányelvek³⁶ végrehajtására.

5.4. *Monitorozás, értékelés és felülvizsgálat*

A Bizottság évente jelentést tesz a Tanácsnak és a Parlamentnek a cselekvési terv végrehajtásának alakulásáról, az első jelentési időszak e közlemény elfogadásától kezdve 2007 végéig tart.

A második jelentés (2008 végéig) a 2010-es célok irányában elért haladás középtávú értékelését is tartalmazza majd röviden.

A negyedik éves jelentés (2010 végéig) értékeli, hogy az EU milyen mértékben tett eleget 2010-es kötelezettségeinek. Ez kiterjed annak minőségi értékelésére, hogy a cselekvési tervben foglalt intézkedéseket mennyiben hajtották végre, és a célokat mennyiben érték el, valamint tartalmazza az annak alapjául szolgáló feltételezések értékelését és rámutat az esetleg hiányzó intézkedésekre is. Az értékelést a biológiai sokféleségre vonatkozó kulcsmutatókból származó mennyiségi adatok is segíteni fogják (2. melléklet). Egy biológiai sokféleség mutató kerül kidolgozásra 2007-ben, mint egy fenntartható fejlődésre vonatkozó és strukturális mutató. A Bizottság kidolgozza és alkalmazza ezeket a mutatókat és a kapcsolódó ellenőrzési rendszert a tagállamokkal és a civil társadalommal fenntartott partnerség keretében.

A hetedik éves jelentés (2013 végéig) hasonló értékeléssel szolgál, kitérve a cselekvési terv valamennyi, 2010 utáni céljára is.

Ezek az értékelések tájékoztatást fognak adni a 6. környezetvédelmi cselekvési terv végső értékeléséhez, az ágazati politikák és költségvetések felülvizsgálatához a 2007–2013 közötti időszakban, és a 2013 utáni időszak politikáihoz és költségvetéseihez.

³⁶ 2003/4/EK irányelv (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.) és 2003/35/EK irányelv (HL L 156., 2003.6.25., 17. o.)

5.5. A biológiai sokféleséggel kapcsolatos hosszú távú elképzelések, és az EU mint szakpolitikai keret

Végül, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és annak a helyreállítás irányába történő terelése fontos mérföldkövek. Szükség van azonban arra, hogy a 2010-en túl nyúló időszakra tekintsünk, egy hosszabb távú elképzelés, mint szakpolitikai keret irányába. Ebben az elképzelésben el kell ismerni a természet és az emberiség között fennálló kölcsönös függőséget, és a fejlődés és a természet világának védelme közötti új egyensúly szükségességét. A Bizottság vitát fog indítani erről a témáról.